

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ozi-ramo na dotično naročilo.

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Slovinci in Taaffejeva vlada.

III.

—o.— Državni poslanci slovenskega naroda že sedem let glasujejo za sedanjo, Taaffejevo vlado. Dovoljujejo jej vsakoletne kredite, žrtvovali so zanjo ogromne svote na račun slovenskih davkovcev. Ne najmočnejši, toda najgotovejši steber sedanjega kabineta je bila naša delegacija in če je parkrat kabineta življenje obviselo na jedne niti, tista nit je bila gotovo naša delegacija! Še v letošnjem zborovanji je nek slovenski poslanec tako za ministersko predlogo govoril, da se je preveč zdelo celo ministrom! No, tako govorjenje, tako žrtvovanje, tako postopanje naših poslancev utegne goditi se v dobrih namenih za naš narodni program, ker še smo uverjeni, da vsaj večina njih bavi se v državnem zboru s politiko za slovenski narod, ne pa z golo politiko za vlado, oziroma za se. Recimo torej, da

so slovenski poslanci podpirali tako neplašljivo grofa Taaffeja, ker so tako podpirali hoteli njegov program in pridobiti skušali izvrševanje tega programa v slovenskih pokrajinah!

Ali kakšen sad je obrodilo tako dobrohotno postopanje naših zastopnikov? Odgovor na to smo že dali. Videli smo, da se ni za slovenstvo skoro nič pridobilo, videli smo še več, da se je dvema tretjinama Slovencev poslabšalo stanje, ker se je na Štajerskem, Koroškem in Primorskem k oficijalnej germanizaciji pridružila neoficijalna, jako srdita germanizacija, katere pred sedmimi leti ni bilo! A kako je to mogoče bilo za vlade Taaffejeve, za vlade, katere nastop, katere eksistencija je bila in je opravičena s programom, da bode odsihmal izvrševana enakopravnost vsem in da ne bode nobena narodnost „na steno pritiskana“? To je bilo mogoče tako, ker je bilo novemu programu usojeno, da ostane na papirji, in ker se je mislilo, da Slovani, kadar bodo „vladali“, ne bodo pomislili, kako se vlada, kako so vladani! Potem je bilo to mogoče zategadelj, ker državnozborna desnica, osobito njena slovanska večina, v istini ni pomislila, kako se za Slovence še zmirom vlada, in je v istini podpirala vlado tudi poslej, ko je že očitno in jasno bilo, da se nam nečejjo odpraviti stare krivice!

Sedemletnega greha pade velik del tudi na narodne zastopnike, in tega greha nasledke, ki zulijslovenski narod, zakrivili so nemalo isti poslanci slovenskega naroda! Morebiti ne bilo v njih moči, preprečiti samosvojo, protislovensko hojo Taaffejeve vlade, a grenko pri tem je to, da smo svoje zastopnike videli, spremljajoče vladno hojo! Njih krivda tiči v tem, da se je že prva leta videlo, kako se nič ne misli in neče zboljšati za Slovence, kako se voz misli pehati po starem tiru naprej, a so oni pri tem križem roke držali in pravičnih „teženj“, ki jih narod slovenski ima, ministerstvu neso predložili kot „terjatev“, tacih terjatev, da se izpolniti morajo v določenem času, če se hoče še naprej računati na vladno pristaštvo slovenskih poslancev! Ko se je videlo, da se ne izpolni, kar se je želja in zahtev povedalo v prvih državnih zborovanjih nove dobe, tedaj je bil čas, drugače sto-

piti na noge, ne pa začeti — čakati in molčati Marsikoga v domovini, bistro opazujočega, se je še v prvih letih pesimizem polastil, ker videl je znamenja in sledove „nove“ politike, če menj na Kranjskem, pa gotovo temveč drugod po Slovenskem. Z Dunaja pa se nam je optimizem naznanjal, če ne z dopisovanjem, pa z molčanjem! Naša gospoda poslanci so redoma pozabljali, kaj je v domovini zgodilo se od zadnje budgetne debate, pa v nove budgetne razprave so stopali, kakor bi vsaka bila prva pod Taaffejevim ministerstvom! Če so naši poslanci govorili o naših zahtevah, o katerih so že poprej nemalo vsako leto govorili, katere pa so ostale popolnem prezrte, to jim je bil glas vedno isti mehki, najmečji glas, kakor da so se vsi iz molitvenih knjig nemščine učili! S tem bila je tesno združena podpora, ki so jo vsekdar tako gotovo vladi dali, kakor da bi imeli rubežen davkovnega eksekutorja za petami! Prilik, pokazati vladi moža, se ni mankalo, a porabili so naši možje le vlani jedno, pa tisto tako polovičarsko nerodno, da bi bilo bolje, če bi tudi tisto izpustili! Tako prebili so nam naši zastopniki prvo šestletno dobo, v katerej imeli so nasproti vladi tako moč, da so lahko — proti vladi odločili! In tudi v sedmem letu neso bili nič boljši! Ali potem ni prava naša trditev, da so sokrivi sedanje naše mizerije, ker so bili premalo odločni proti vladi, potem, ko bi se bili lahko prepričali, da nam časov zboljšati neče?

Osobito pa je v sedmih teh letih pokazalo se, da Taaffejevo vlado podpirati neso poklicani bili izvenkranjski poslanci slovenskega naroda. Za njihov narod se je politično trpljenje tačas le pomnožilo! Dve tretjini Slovencev zastopajo, a menj jih je, kakor kranjskih poslancev. Baš zato naslanjali so se na kranjske kolege in zavoljo teh, pa zavoljo Slovencev na Kranjskem, katerim je nekaj milskih zvezdic posijalo, podpirali so odločno neprijazno jim vlado, dovoljevali brez koncesij davke svojih volilcev. Zastopniki večjega dela so ravnali se po politiki zastopnikov manjšega dela. Toda, kaka je bila ta politika? Je-li bila slovenska, je-li ozirala se na popolno nedostatnost enakopravnosti, vsled katere hirata dve tretjini slovenskega življa še se-

LISTEK.

Brata steklarja.

Češki spisala G. Preissova, preložil Franjo T. (Dalje.)

Matej je je pel živo, nekako otožno in Jošku se hipoma zazdi, ko ga boječe opazuje, da poje to pesnico bratovo srce. Strese se, kakor bi ga smrt objela, a brezskrbna mladost ga potešuje:

„— Ali kako bi mi hotel brat očitati s pesnico, saj sem jo začel sam žvižgati — In pri mojej veri on na Miciko še ne misli ne —“ odganjal si je mučilno slutnjo. „Jaz norec se ne bi smel tako bati!“

Mej tem ujame na dvoru sluga Franico in vzeme jej poljubljej. Ona se začne hudovati in Matej se jima je moral prisrčno smejeti.

Jošku se odvali kamen od srca. Zdaj vidi, da ni nameraval Matej nič z ono pesnico, in če se ne bi mogel tako veselo smejeti. —

In ravno zdaj se mu približa Micika na jedno stopinjo in brat je šel za dvojico na dvoru — zdaj jej hoče povedati — zdaj!

Urno se k njej nagne, močno stisne nji roki in s tresočim glasom jej pravi na uho.

„— Micika — če me imaš kaj rada, pridi o polnoci tja k lipi. Bodeva se kaj pogovorila.“

In v hipu se napravi, kakor bi nič ne bilo in čaka z utripajočim srcem odgovora.

Micika pa ni pregovoriti ne more. Dobro, da se ne more videti njeno obličje, kako je zarudela in kako čudno se jej leskečejo oči! Kaj je treba blizu stoječemu Mateju in hlapcu in Franici, ki so že prišli nazaj, vedeti, kaj se godi v nje srce! Joško bo še tako danes izvedel. Zato ne odgovori nič, saj si tako lahko misli! Roki sta se jej omahnili po tako nepričakovanej veselej objavi, in v glavi se jej je zavrtelo od same srčce. Ko se zave, vošči tiho: „Lahko noč!“ in odbeži.

„Počakaj Micika!“ kliče Franica za njo. „Ali me boš samo tukaj pustila?“

„Moram že tudi jaz iti,“ obrne se na to k mladeničema. Lahko noč! Naj se vama sanja kaj lepega pri nas!“

Ko so deklici in sluga odšli, podasta se brata v čumnato pri hlevu, kjer sta imela na zemlji pripravljeno slamo za ležišče. Matej se uleže na posteljo, dene roko pod glavo in reče:

„Tako sem se danes uzožil, pa le nisem celo nič zaspan.“

Joško ne odgovori. Na vrata stoji naslonjen in zamišljeno trga slamnato bilko. Bratove besede je preslišal.

Črez nekaj časa se Matej naglo dvigne in sede na prag k bratovim nogam. — Luna je bila polna in obsevala je jasno celi dvor. Matej se ozre okoli, pogleda na nebo in pravi počasi:

Tako lep večer je, da se mi oči nečejo zatiniti. Lej gori na nebu one čiste oblačke! Drugi pluje za drugim, mej njimi pa raztrošene zvezdičke. Ko človek opazuje vse to, izpoznavša se le, kako je napravil Bog vse krasno!“

Joško še vedno v misli utopljen, znova ni čul, kaj pravi brat; njegova duša se peča z drugimi rečmi, nego je nebo z oblački in raztrošenimi zvezdičkami. Zahvaljuje se Bogu, da mu je obvaroval Micikino srce. Tako lahko bi mu jo vzel kdo drugi; — toliko ljudij prihaja na leto sem, a vendar je čakala na njega. O srečna ura, ko mu bode mogoče, za to se jej zahvaliti! Da bi že bilo polnoci!

„Zakaj pa še ne greš spat?“ vpraša brata, ko se spominja skrivnega shoda, kajti ne bi mu bilo ljubo, da bi brat to zvedel. Zjutraj mu še le vse razodene.

(Dalje prih.)

daj? Žalibog ni bila, bila je le kranjska! Konstatovati moramo to veliko politično hibo naše delegacije, ne da bi hoteli reči, da je tega kriv nedostatek slovenske zavesti v poslancih = Slovencih, marveč slovensko solidarnost naše delegacije zavira in duši tuji element v njej. A ne mislimo tu na barona Goedla in kneza Windischgrätza. Tudi bi ne mislili na tretjega, na grofa Hohenwarta, — a on ima visoko dostojanstvo, ima veliko politično slavo, on je vodja svojega kluba, v katerem so tudi razen jednega vsi slovenski poslanci, in vse to dela, da se kranjski poslanci in za njimi ostali slovenski poslanci brez odloka ekscelence najmanj tedaj kam premaknejo, kadar bi imeli složno postopati, osobito, če naj stopinja velja le za izven kranjski del slovenstva. Sedaj pa poskusite in postavite pred svojega poslanca, grofa Hohenwarta, slovensko vprašanje! To vam bode risal satire! On ni mož, ki bi veliko drugače mislil o Slovencih kot narodu, kakor misli grof Taaffe, ali je mislil baron Conrad, to je grof Hohenwart, poslanec slovenskega središča, že večkrat pokazal, najbolj pa s tem, da navzlic svoj velikosti, navzlic tesnej zvezi, katero z ministerstvom predsednikom goji, za Slovence ni ničesar izposloval. Njemu narodna vprašanja Slovencev ne gredo v sklad in velika ovira je to za nas, da se preveč vanj ozirajo kranjski poslanci, namestu da bi samostojno postopali, osobito, kadar je treba priti na pomoč tovarišem, ki zastopajo dve tretjini zatiranega, istega naroda. Tako je bilo mogoče in je mogoče, da je bila vlada še veliko manj prisiljena, storiti kaj za izvenkranjske Slovence, nego-li je storila za Slovence na Kranjskem!

Ali odstavimo očitania in upajmo, da bode vsaj po sedmih letih poslance slovenskega naroda začelo voditi spoznanje, da tako pač ne more dalje iti — s podporo Slovencev! Če drugi teden znova nastopijo najčastnišo narodno službo, naj, prestopivši prag državnozbornske palače, ne izpustijo iz spomina, da je bila sedemletna doba prepolna prevar in izgubljenega upanja, da je v najnovejšem času druga za drugo bila po našem razbolelem lici! Naši poslanci imeli so pred kratkim posvetovanje v središču Slovenije in mi se nadejati hočemo, da je ukreneno „soglasje“ — soglasje v odločnosti in pripomočkih, ki bodo tudi najskrajnejši, da dobimo svoje pravice, ali pa da nehamo živeti v političnej blodnji, ki nas je dovolj mučila — sedem dolgih let! Mi hočemo tudi upati, da so konečno v odločnosti nasproti sedanji vladi soglasni vsi zastopniki slovenskega naroda, ker ta ima soglasne zahteve in hoče, da mu jih zastopa vsak, kdor je od njega mandat vzel. Kdor pa se temu mandatu izneveri, nam je političen renegat in bode sojen prej ali slej!

Iz obrtniških krogov.

Iz Ljubljane. [Izv. dop.]

—*— Ni mi znano, koliko da se naši poslanci ozirajo na časnikarske pojave, — mej volilci prevladuje celo misel, da prav nič, in to slednje utegne biti istina, kajti tudi naši poslanci se časnikov malo poslužujejo. O zadnjem sestanku, pri katerem so bili navzoči državni in deželni poslanci, poročal se je v časnikih le ta faktum, s pristavkom, da so vsi jedini glede bodočega postopanja! Da po tej suhi izjavi nikomur, naj ima tudi tako dolg nos, kakor kak Abrahamov potomec, ni mogoče slutiti le mrvice o nazorih omenjenega sestanka, je gotovo. Tako silno zapeti neso niti diplomati in ložje je poizvedeti kaj iz one delavnice, kjer mojstruje slavni Bismarck, nego od naših poslancev. Pa bodi si! Morebiti da imajo naši poslanci tehtne razloge, da molče in morda nas presenetijo z energičnim delovanjem?!

Obžalovanja vredno je sicer, in to smemo javno naglašati, da nam volilcem glavnega mesta ni niti toliko prilike, da bi stopili v kako dotiko s svojim poslancem, kakor volilcem po deželi. In vendar imamo ne le v narodnem, marveč tudi v gospodarskem oziru toliko važnih in opravičenih teženj, da bi bilo jako potrebno, naštevati jih našemu zastopniku. Vsak narod ima sicer zastop, kakeršnega zasluži, mi pa pač ne vemo, s čim smo se pregrešili.

Naj torej ostali zastopniki dežele blagovoljno vsprejmo nastopne vrstice in naj store kaj, če njim je mogoče.

O narodnostnih potrebah so pač dosta poučeni: manj pa se pečajo z gospodarskimi.

Ne bodem naglašal v novič vsega, kar želijo naši obrtniki in delavci, kajti objavili smo že čestokrat svoje težnje.

Mislim jih pa v novič opozoriti na one izjave iz obrtniških krogov, ki se tičejo lastnega dela naših poslancev — obrtne postave! Pretekla so že leta in niti jedne obrtne zadrage ni še v življenju. Osnovali so se sicer odbori, a s tem storjeno je vse. Naprej ne gre! To mora vendar imeti svoj uzrok. Postave ni moč izpeljati, to nesmo le teoretično dokazali, marveč to nam kaže sedaj tudi že večletna praksa. Onim člankom v „Slov. Narodu“ „Iz obrtniških krogov“ nemamo prav nič več dostavljati in le to še jedenkrat poudarjamo, da zadrug toliko časa ne bode mogoče dejansko ustanoviti, dokler bode po dostavku § 126. vlada terjala, da se predlagajo pravila za vse štire oddelke zadrage ob enem. Ko bi bilo dopuščeno, ustanovljati oddelke za oddelkom pričenši z mojsterskim oddelkom, trditi smemo, da bi bile v Ljubljani že vse zadrug ustanovljene. Vse na jedenkrat pa presega naše moči, deloma tudi naše potrebe!

Če imajo nekateri obrti že dobro urejene podporne blagajne, ki vestno in pravilno izpolnjujejo svoje dolžnosti, čemu jih siliti k ustanovitvi nove podporne blagajne, ki je ne potrebujejo? Čemu ovirati ustanovitve mojsterske zadrage, zato ker imajo pomočniki že svojo lastno bolnišno blagajno? Principijalna obveza zadrage, da ima skrbeti, da bode sleherni pomočnik upisan v kako bolnišno blagajno, kojih imamo na izobilje, — zadostovala bi gotovo vsem; in tako v aj omogočila osnovanje zadrug. Silni kontrast kaže se nam v naglici, s katero se je obrtna postava sklepala, in v počasnosti, kako se izvršuje. Če naši poslanci nečejo popustiti sami svojega dela, če nečejo pokazati, da je vse njih delo bilo piškavo, preiščejo naj uzroke tega neuspeha, popravijo naj stvar tako, da bode postavo, ki ima dober in koristen namen, koje smoter je, obrtu ohraniti zadnji živelj, vsaj mogoče dejansko oživiti. Če se prav zdi komu, da so to malenkosti v primeri z drugimi važnimi državnimi in priličnimi vprašanji, ki vznemirjajo duhove, ostane naj jim skrb za gmotni napredek naroda vedno pred očmi. Ta skrb ne pojavlja se v blesteh delih, ne v slavnih govorih, pač pa v neprestanem mirnem delu!

Za liberalne vlade se ni jemalo ozira na životarenje producentov; veliki kapital pogoltnil je prislužek marljivih rok. Spodjedal je kakor črv deblo obrtnišstva in rokodelstva, združujoč v svojih rokah vse stroke obrtnosti! Podjarmil je reveža in napravil si ga svojim sužnjem, ki mu je posredno in neposredno polnil žepe. To vse je naša takozvana konservativna večina sama poudarjala, trdeč, da hoče premeniti red, ki vodi državo naravnost v pogubo. Koliko je pa dejansko storjenega? Kje pa je čuti kaj onega zdravega konservatizma, ki bi imel varovati pravice revežev? Ne bomo trdili, da se ni ničesar sklenilo, a vprašamo, koliko se je izvršilo? Napravite bilanco socialne reforme glede njenih uspehov, in izprevideli bode, da gre stvar naprej, kakor je šla; — da imajo vse zatvornice luknje — da Bog pomagaj! Ne preostaja nam mnogo časa več, mogočni politični prevrat popiha vaše delo iz sveta, da ne bode niti sluha več o njem. Stan pa, ki ima biti najtrdnjša podpora sedanje večine zaradi neodvisnosti svoje, izgubljen ne bode le zasé, marveč tudi za vas!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. septembra.

Vse kaže, da se prijateljstvo mej Poljaki in Čehi bliža koncu. Poljaki ne morejo Čehom odpustiti, da simpatizirajo z Rusijo. Poljski listi pri vsaki priliki napadajo Čeha. Tako piše „Dziennik Polski“, da so Čehi ob poslednjih dogodkih v Bolgariji globoko žalili najsvetejša čuvstva Poljakov in postopali v nasprotju najvitalnejšim interesom države. „Politik“ sicer priporoča, da bi Čehi in Poljaki vzajemno postopali, toda Poljaki ne morejo zatreti bojazni, da bodo Čehi pri bližnji priložnosti s svojimi čudnimi simpatijami za carja, jih zopet žalili. S Poljaki se je pač težko sporazumeti, če je njih najsvetejše čuvstvo sovraštvo do Rusije.

Ogerski državni zbor bode zboroval do konca oktobra, potem se pa snideta delegaciji, ki bode zborovali štiri tedne. Ko končata delegaciji zborovanje, snide se zopet ogerski državni zbor. Ali bode po sklepu delegacij v Avstriji takoj državni

zbor nadaljeval zborovanje, ali se pa poprej snidejo deželni zbori, se še ne ve.

Vnanje države.

Ker se sedaj baš mnogo pretresuje vrednost avstrijsko-nemške zveze, je pomenljivo, kaj piše o tem „Nemzet“. Ta vladni list trdi, da se bode avstrijsko-nemška zveza ohranila, četudi jo napadajo ljudje, ki vso to stvar pretresujejo le z lokalnega in strankarskega stališča. Nekateri trdijo, da nas zveza z Nemčijo jako ovira in da nam ne daje takih koristij, ki bi bile primerne žrtvam, ki jih nam naklada. Kdor kaj takega trdi, moral je pozabiti dogodke 1877. in 1878. leta. Zveza, ki je tedaj prisilila zmagovalca, da se je odrekel plodom svoje zmage, je tudi dosti močna, da bode sedaj varovala vzajemne in specialne koristi njenih udeležiteljev. Nobene zveze ni brez žrtve. Oni, ki mislijo, da so žrtve prevelike, naj pomislijo, da se razmere lahko v kratkem tako zasujejo, da bode Nemčija morala za naše specialne koristi iti v boj. Knez Bismarck dobro ve, da je orijent pozorišče bojev, katerih upliv bolj čuti na Dunaji in v Berlinu, kakor pa v Carigradu.

Sedaj že ni skoro nobene dvojbe, da Rusi pridobé upliv v Bolgariji. V Berlinu so popolnem prepričani, da Rusi pridobé prejšnjo veljavo na Balkanu. Nemški oficijozni sedaj na vso moč dokazujejo, da bi ne bila nikaka nevarnost za Evropo, zlasti pa za Avstrijo ne, ko bi zopet bil ruski upliv odločen v Sofiji, ter bi ruski častniki zopet prišli v Bolgarijo. Pred Plovdivskim prevratom so bili tudi ruski častniki v Bolgariji, ne da bi se bil kdo spodtikal nad tem. Sedanje bolgarsko regenstvo tudi ni tako sovražno Rusiji, kakor bi si kdo mislil. Stambulov s m se je izjavil proti dopisniku „Novosti“, da bodo Bolgari radi volili vojvodo Oldenburškega knezom, ako ga bodo Rusi predlagali. Vojvoda Oldenburški je bogatin in bode lahko dostojno reprezentoval Bolgarijo.

Lista združene srbske opozicije „Objek“ in „Ustavnost“ hudo napadeta Avstrijo, da hoče ovirati obnovljenje ruskega upliva v Bolgariji. Srbija si more ravno tako kakor Bolgarija le pod ruskim pokroviteljstvom ohraniti nezavisnost in se ubraniti avstrijskega nasilstva.

Rusko pravosodno ministerstvo odpošlje v kratkem v Varšavo komisijo, ki bode pregledovala tamošnje sodnijske urade in storila vse potrebno, da se pri sodnih na Poljskem uvede ruski uradni jezik. — Ker se je v Bobari bati izgredev, ko sta se sprla emir in njegov brat, in ni nemogoče, da bi se angleškim ščuvanjem celo posrečilo odpraviti Rusom prijaznega vladarja, svetujejo ruski listi vladi, da naj si popolnem prisvoji Boharo, da Angleži ne bodo mogli tam več intrigovati proti Rusom.

Povedali smo že, da Turčija zbira vojake na vzhodnorumeljske meji. Angleži jej celo svetujejo, da bi zasela Vzhodno Rumelijo. Te dni je v Carigradu prišel vojvoda Edinburški in je bil nenavadno slovesno vsprejet. Zategadelj se že boje v Peterburgu, da morda angleški upliv v Carigradu izpodrine ruskega. Nekateri ruski listi svetujejo vladi, naj takoj začne vojno s Turčijo v Evropi in v Aziji, ko bi njene čete zaslele Vzhodno Rumelijo, kar bi bilo proti Berolinskemu dogovoru. „St. Petersburgskaja Vjedomosti“ pa svetujejo, da naj Rusi takoj posedejo kake kraje ob Bosporu, ko bi Turki dovolili angleškim vojnim ladijam prehod skozi Dardanelle.

Londonski listi so prepričani, da Anglija namerava kako akcijo, ako bode Rusija kaj storila, kar se ne strinja z mednarodnimi dogovori. Tako tolmačijo poslednjo izjavo lorda Churchilla v parlamentu. O kakih vojnih pripravah pa ni nič čuti, in zategadelj se sme soditi, da se bodo Angleži zadovoljili nazadnje vendar le samo s kakim papirnatim protestom.

Dopisi.

Od Save 24. septembra. [Izv. dop.] Kaj lepo so se glasile vesti o narodnem probujenju po slovenskih mestih in trgih — še do nedavnega časa; a zadnji čas so skoro povsem potihnili taki glasovi, v znamenje, da na narodnem polji ni vse tako, kot bi moralo biti. Kaj je temu krivo? Največ pač lastna malomarnost, katera ne dopušča, da bi se duh povzdigoval nad vsakdanje potrebe. Od todi to pojemanje narodne naidušenosti, to prepuščanje narodnih koristij tujcu — Nemcu. Povsod, kamor koli se ozremo, najdemo jednako malobrižnost za najsvetejše težnje slovenskega naroda; v krajih, od koder se je še pred nedavnim časom mogočno razlegal glas narodnjaštva, udaja se slovenska inteligenca prijetnemu „far niente“, a vsled tega šopirijo se tujci čedalje bolj, in ne bode dolgo, ko bodo zavzemali vsa ona mesta, katera so si narodnjaki priborili z največjim trudom in naporom. Le poglejmo v socialno življenje kakega večjega slovenskega kraja, sosebno mesteca ali trga. Kako veselo življenje se je razlegalo po čitalniških ali bralnega društva sobanah — in zdaj? Komaj da se jih zbere

Dalje v prilogi.

dvojica ali trojica, in še ti so razni elementi nasprotnega mišljenja. Že so začeli naši nasprotniki mogočno dvigati svoje glave, že imajo važno besedo pri veselicih in shodih, tudi se že poganjajo za častna mesta — in ne bode dolgo, prišli bodo na krmilo, in pred se laskajoči, pokazali bodo svojo pravo barvo, in še predno se bodo narodnjaki zavredli, izpodrinili jih bode tujec.

To je slika današnjega stanja slovenstva po deželi — in če pojde tako še nekaj časa naprej, izgubili bomo popolnem tla pod seboj. Zato pa se treba z nova vzpostaviti, pokazati treba, da smo še gospodarji na lastni zemlji, da nam je mar probujenja in zavesti slovenske. Treba na delo, in usiljenjem pokazati, da zanje ni pri nas prostora. Posnemati treba Nemce, kateri so postali tako brezozirni, da ubogi slovenski pari še koščeka trdno prisluzenega kruha ne privoščijo; sicer jih ne bomo v tem sebičnem in le za svoj lačni nemški želodec skrbečem ravnanju posnemali, a jedno je, kar vendar le smemo storiti, in to bodi vodilo, da na slovenskih tleh smo gospodarji še vedno Slovenci.

Toliko pa sploh v blagovoljni preudarek in v premišljevanje malomarnežem.

Iz Smartna pri Litiji 23. septembra [Izv. dop.] Dne 20. sept. obiskal nas je knezoškof ter tu birmoval. Vsa vas bila je krasno ozaljšana, veliki maji so se vzdigovali ponosno nad hišami, na njih so vihrale narodne trobojnice in lepe cesarske zastave. Na mnogih krajih bili so postavljeni lepi slavoloki z različnimi napismi. Proti večeru poprejšnjega dne zbralo se je pred vasio, kjer je bil lep slavolok, veliko občinstva, šolska mladina z učitelji, občinski zastop in požarna bramba, da dostojno vsprejmo vladiko.

Proti 6. uri naznani nam pok možnarjev, da se bliža knezoškof. Nesmo dolgo čakali, kmalu se pripelje voz z vladiko ter se pred slavolokom ustavi, iz njega pa stopi knezoškof. Prvi nagovori višjega pastirja župan, potem šolski vodja, načelnik požarne brambe, naposled pa v imenu šolske mladine belo oblečena deklica ter mu konec govora poda lep šopek cvetic.

Po dovršenem pozdravu poda se knezoškof, ljudstvu blagoslov delcé, v cerkev, po dokončani molitvi pa z duhovščino vred v župnijo. Komaj se je umaknil beli dan temnej noči, bila je vsa vas vladiki na čast razsvetljena.

Po oknih so goreli raznobojni lampijoni in veliko drugih lučic, videlo se je več transparentov z raznimi napismi. Posebno lepo se je videla v temnej noči z bližnjega hrička velika zvezda, katero je dal napraviti g. kaplan R. Merčun.

Okolu 8. ure napravi pevski zbor, obstoječ iz 12 oseb, pod vodstvom g. učitelja B. knezoškofu podoknico. Radovednost prignala je tudi sosedine Litijane sim in tako se je nabralo veliko občinstva. Pevci ubrano zapoje tri pesni, posebno ugajale so občinstvu: „Škofova kantata“, zložil A. Dolinar, uglašbil A. Nedved in Ipayčeva: „Bodi zdrava domovina“; tudi „Morje“ Hajdrihovo se je pohvalno pelo. Ko pevci prvo pesen odpojo, stopi premilostivi knezoškof k vodji in se mu prijazno za izkazano čast zahvali. Pri tej priliki so zopet naši pevci pokazali, da kljub zaprekam, ki se jim stavijo, vrlo napredujejo. Torej živeli, pevovodja in pevci! Drugo jutro ob 9. uri bila je maša potem pa birma. Po dokončani svečanosti, ki je trajala do 12½ ure, bil je obed, pri katerem so se vrstile mej pokanjen možnarjev razne napitnice.

Z Dolenjskega 23. septembra. [Izv. dop.] Toži se, da na Dolenjskem ni prometa. Kako bi ga tudi bilo, ko je vse, kar je s prometom v zvezi silno zanemarjeno. Nad dolenjsko metropolo vzdiguje se kapiteljski hrib in strmo v klanec kostolomi zeleno kriti voz Litijske pošte dolenjske kapljice napojene popotnike, ki v tesni nizki kolibi premišljajo, bodo li še doživeli drugo jutro in koliko krat se bodo prevrnili pod graščino na Wagenspergu. Okrajne ceste iz Žužemberka do Novga mesta, od tam do Št. Petra, iz Luže do Črnomlja so pravi unicum; na lahkem vozu si v vedni nevarnosti, da se kolesa stero in da si noge zlomiš, na teškem vozu pa si v nevarnosti, da ti dušo iztrese.

Na sredi ceste leži velik kup nerazdrobljenega kamenja, tam zopet rimsk „tumulus“, v katerem je cestni načelnik zakopal zaklad svoje vede in umetnosti; z jedne strani te ustavlja udrtja jama, z druge strani velika skala, ki se je z visočine na cesto zvalila in na cesti miruje, dokler se je ne usmili

kočijaž, kateremu še ni znano, da se ne sme utikati v področje cestnega odbora. Pa tudi tam, kjer se kažejo sledi neutrudljivega delovanja žrtvoljubnega načelnika, ki drugega ne računa ko vožnje, — prava malenkost — kajti od 3000 gld. še nekaj ostaja; celo tam nevaležni svet godrnja, da ceste neso prav nasute. Res je sicer, da dolge rajde niso uvrščene, da zavezauci nasipovanja ne dovažajo drobne šute, ampak pest debelo kamenje in da pogostoma ploha posebno v klancih ceste razdira ker so grebenice zaraščene, vendar treba preudariti, da se vsaka tri leta volijo sami strokovnjaki v cestni odbor in slednji morajo vendar le bolje vedeti, nego navadni ljudje, kako se ceste umetno popravljajo in še umetneje kazé.

Drugi imenitni faktor živabnega prometa je pošta „Meščani, tržani, srečni ljudje, katerim denarce pošta nesé.“

Le v Novem mestu ljudje neso nikdar zadovoljni. Ko je na pošti stregel samo jeden uradnik z jedno pomočnico, so se trejkalke spodtikale, zdaj pa, ko so štirji ekspeditorji cel dan upreženi, pa se tudi služabniki togoté, ker morajo po več ur čakati, kajti zdajci prihaja dolenjski vlak s Krškega, zdajci iz Litije, kasneje iz Toplic ali celo iz Ljubljane; treba je vsakokrat nekaj uric za prejetanje pošiljatev, za uradovanje in razdeljevanje in konečno znaš priti, kadar hočeš, poštna vrata so zaklenjena in pošiljatve morajo čakati po dva, tri dni, da se jih srečno znebiš. Če čaka trgovec, naj čaka tudi kmet, revna para z Gorjancev.

A tolažimo se, ako je kultura dospela že do Kirgizov, dobimo tudi mi Dolenjci jedenkrat željeno železnico in c. kr. poštni urad?

No, nov voz iz Trebnjega v Novomestu že imamo.

Iz Doblje pri Črnomlju 23. septembra. [Izv. dop.] Dne 19. t. m. je bila veselica v naši Čitalnici prav živahna; vse točke programa so se na splošno zadovoljnost izvršile, potem pa se je mnogo plesalo.

Dne 23. t. m. se je novo ustanovljena ljudska šola slovesno s sveto mašo in blagoslovom odprla. Mej drugimi so bili navzočni gospod marquis Gozani in g. šolski nadzornik Ant. Jeršinovič. Veselje, da se otvori šola, v kateri bode nežna naša mladina se likala in izobraževala, bilo je splošno in grom topičev naznanjal je to veselje vsej okolici.

Vinogradi nam obetajo zlahkno kapljico. Prišel je dež padati, zato se bode trgateg hitro vršila, sicer bi grozdje začelo pokati in gniti.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Gosp. Ivan Vrhovec, suplent na realki v Ljubljani, imenovan je profesorjem na gimnaziji v Rudolfovem.

— (Umrli) je preteklo nedeljo v Ravnah na Goriškem pravnik Ivan Kafol, 21 let star, za plućnico, katero si je nakopal kot jednoletni prostovoljec na Dunaji.

— (Na Ljubljanski realki) je letos v prvem razredu 16 Slovencev več, kakor Nemcev. Doslej je bilo vedno več Nemcev, nego Slovencev.

— (Deželni odbor kranjski) razdelil je požarnim brambam na Kranjskem 2740 gld. podpore. K dotični seji bila sta povabljeni, kot zastopnika zavarovalnic zastopnik „Slavije“ in zastopnik Graške vzajemne zavarovalnice.

— (Gospica Ivana Föderl) vrnila se je z Dunaja in bode kakor prejšnja leta nadaljevala pouk v ženskih umetelnih delih.

— (Marijina bratovščina.) Jutri v nedeljo 26. septembra dopoldne ob 10. uri bode izredni občni zbor moških udov društva Marijine bratovščine v mestni dvorani. — Ker bodo obravnavale velike važnosti, se društveniki najljubneje vabi, o, da se mnogobrojno udeleže. Odbor.

— (V Lavantinski škofiji) bilo je začetkom t. l. 20 zlatomašnikov. Starota mej njimi je g. Marko Glaser, častni korar pri sv. Petru, za njim pa g. Fran Globočnik, župnik v Šent Juriji pri Tabru. Rečena gospoda pastirujeta vsak že 57 let.

— (Uradno izvestje o koleri.) Od polnoči 23. do polnoči 24. t. m. v Trstu samo 1 slučaj, v predmestjih in v okolici 0. Z dežele se naznanja: V Trsteniku pri Buzetu 2 slučaja, v Rupi 1 slučaj — Posebej se iz Trsta dne 24. t. m. brzojavlja od včeraj do danes opoldne v mestu in okolici nihče za kolero zbolel, in nihče za kolero umrl.

(Iz Poljanske doline na Gorenjskem) se nam piše, da je v noči od dne 23. do 24. t. m. Sora tako narastla, da se je razlila po polji in preplavila veliko proso, ajde in jesenskih pridelkov. Na več krajih odnesla je voda zimsko setev z zemljo vred in bodo morali kmetje še jedenkrat sejati. Povodenj pobrala je skoro vse mostove in več žag. Škoda ceni se na več tisoč.

— (Iz Ptujca.) II. občni zbor „Cesarjevič Rudolfovega sadjerejskega društva za spodnji Štajer“ vršil se je vkljub slabemu vremenu častno. — Iz okolice je bilo nekaj zastopnikov. — Govor g. nadučitelja Praprotnika o pomenu sadjarstva je bil navdušeno vsprejet. — Podružnica tega društva se bo tukaj ustanovila, ter se je v to izvolil potreben osnovalni odbor. Udov je že nad 40. Nadrobno sledi.

— (Pogreša se) že 10 dni Toma Matičič, gozdni čuvaj v Kamniku, bivši žandarm. Pretekli teden zapustil je svojo bolno mater, ki je mej tem umrla, a do danes ni niti najmanjšega sledu o njem, dasi ga že par dni prav skrbno iščejo. Domneva se, da ga je, ker je bil jako strog, morda kdo ustrelil in truplo skril, ali pa, da je po noči kje v Bistrici ponesrečil se.

— (Na Reki) je v četrtek treščilo v italijansko ladijo „Nicola“, ki je bila hkratu vsa v plamenu. Z velikim trudom posrečilo se je, gorečo ladijo spraviti iz luke na prosto morje, kjer je popolnem pogorela. Od moštva na ladiji so se samo 4 rešili. 7 jih je poginilo grozne smrti.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 25. septembra. Nasproti člankom v „Neue Fr. Presse“ in v „Tagblattu“, ki strastno dokazujeta, da je sedanja nemška politika za Avstro-Ogersko neznosna, piše „Norddeutsche Allgemeine“: Rečena lista morata čutiti veliko potrebo, da bi se rušil mir mej Avstro-Ogersko in mej Nemčijo, torej mej državama, ki sta mej vsemi v Evropi jedini pošteno si prijazni. Sreča narodov, da mejnarodne pogodbe neso zavisne od časniških uredništev in od parlamentarnih borilcev, ki za svoje govore potrebujejo povoda svoje pravne nevolji. Naši vnani odnosi, naše pogodbe in dogovori stojé na trdni podlagi, katero jim je podelila dobro premišljena sankcija vladarjev dotičnih držav. Temu nasproti so vse časnikarske fraze in diatribe smešne.

Budimpešta 24. septembra. Od večeraj tukaj 50 oseb za kolero zbolelo, 19 umrlo.

Levov 24. septembra. Požar v Kaluszi uničil je do 400 hiš in ravno toliko gospodarskih poslopij. Na 3000 oseb je brez kruha in brez strehe. Škode je 1½ milijona goldinarjev. Ker so vse pekarije in vse zaloge pogorele, je veliko pomanjkanje živeža.

Berolin 24. septembra. Posebni vojaški vlak, prišedši ob 4. uri zjutraj iz Potsdama, zadel je pri urodu na Berolinski kolodvor na prazen vlak. Dva vagona vojaškega vlaka zdrobljena, 14 vojakov večinoma teško ranjenih.

Razne vesti.

* (O nemškem cesarji) dobil je London-ski „Chronicle“ iz Strassburga telegram, da je dr. Lauer sklical več zdravnikov v posvetovanje. Zdravniki so se izrekli, da treba strogo paziti, da cesar zaporedoma ne bode dalje spal, nego po dve uri. Za hrano zapisali so mu krepko juho, razsekano meso in kuhano ovočje. Delati se mora na to, da se prepreči m tvoud, ki bi neizogibno prouzročil smrt. Da se cesar Viljem preveč ne razburi, misli se že na to, da se postavi regentstvo, s cesarjevičem na čelu.

* (Požar.) Mesto Törek-Becse v torontalskem komitatu je dne 23. t. m. začelo goreti. Hud vihar širil je ogenj na vse strani. Do 5. ure popoldne pogorelo je 120 hiš z gospodarskimi poslopji vred. Veliko otrok je zgorelo. Škoda znaša 200.000 goldinarjev.

* (V vsej Prusiji) je 5.500.000 za šolo godnih otrok. Izmej teh jih 4.800.000 šolo tudi obiskuje. Povprek je za 78 učencev jeden učitelj. Vseh ljudskih šol je nad 33.000, učiteljev pa 700.000. Najneugodnejše je stanje v Šlezvik, kjer je povprek za 108 učencev jeden učitelj.

* (Koliko se na ladijah zaužije.) Nova Francoska ladija „Gascogne“, ki vozi v Ameriko, jemlje za vožnjo tja in nazaj navadno seboj: 6000 steklenic navadnega namiznega vina, 300 steklenic finega vina, 5000 steklenic piva, 5000 steklenic cognaca, 40 sodov vina za mornarje, 15.000 jajc, 500 pišk, 50 gosij, 20.000 kg. mesa, 100 sodov moke, 400 kg. rib in veliko množino drugih delikates.

V nedeljo 26. sept. 1886

v deželni gledališči

VELIKA AKADEMIJA

katero napravi

telovadno društvo „SOKOL“

s sodelovanjem slav. „Dramatičnega društva“, gospodov čitalniških pevcev, gg. I. Medena in F. Riedigerja in slav. vojaške godbe ces. kr. pešpolka baron Kuhn.

PROGRAM:

1. Overture, svira vojaška godba.
2. Telovadba na drogu.
3. B. Ivanc: „Slovo lastovke“, četverospjev, pojo gg. Meden, Štamcar, Pucihar, Paternoster.
4. F. S. Vilhar: „Mornar“, pesem za tenor, poje g. I. Meden s spremljevanjem na glasoviru.
5. H. Leonard: „Grande fantaisie militaire“, za gosli s spremljevanjem na glasoviru, na goslih svira „Glasbene Matice“ učitelj za gosli gospod Ferdo Riediger.
6. A. Hajdrih: „Milo se v meni“, četverospjev, pojo gg. Meden, Štamcar, Pucihar, Paternoster.

Francosko-pruska vojska.

Burka v jednom dejanji. Spisal Kosta Trifkovič. Poslovenil M. M.

OSOBE:

Drganec, posestnik — gospod Kocelj.
Katra, njegova žena — gđe. M. Nigrinova.
Marija, njiju hči — gđe. G. Nigrinova.
Štempihar, uradnik v miru — gospod Borštnik.
Pavla, njegova žena — gđe. Zvonarjeva.
Vladimir, njiju sin — gospod Danilo.

8. Telovadba na bradlji.
9. Skupine, zvršuje 20 „Sokolov“.

Mej posameznimi točkami svira vojaška godba.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

Ustopnina: Parter in lože 40 kr. — Fauteuil v parterji 70 kr. — Sedež v parterji 60 kr. — Sedež na galeriji 40 kr. — Garnizonski in dijaški biljet 30 kr. — Galerija 20 kr. Sedeži se dobivajo v nedeljo od 11. do 12. ure dopoldne in zvečer od 1/2 7. ure naprej pri gledališki kasi.

K tej akademiji najljubše vabi

Ljubljanski „Sokol“.

Zahvala.

Podpisano županstvo izreka iskreno zahvalo vsem onim, kateri so nam o priliki požara prihiteli na pomoč, osobito našim sosedom z Rakeka, iz Planine, Cerknice in požarnima brambaram iz Postojne in z Blok. Srčna hvala tudi veletržcu g. Fr. Lavriču z Rakeka, kateri nam je takoj vse svoje delavce poslal na pomoč, nesrečnim pogorelcem pa velikodušno podaril mnogo stavbenega lesa, drugim ga pa po slepej ceni prodal.

Podžupanstvo na Uceli,
dne 25. septembra 1886.

(702)

Gnjezda.

Kdor se boji mrtvouda

ali katerega je že zadel, ali pa bolega na navalu krvi, omotici, udotrupi, ali ne more spati ter ima bolne živce, naj si naroči knjižuro „Ueber Schlagfluss-Vorbeugung und Heilung“, 5. izdaja, ki se zastoni in franko dobi od pisatelja bivšega deželno-brambovskega batalijonskega zdravnika Rom. Weissmann-a v Vilshofen-u, Bavarsko. (38—18)

Tujci:

24. septembra.

Pri **Slonu**: Kittel z Dunaja. — Bloch iz Prage. — pl. Trnkoczy, Eisl iz Gradca. — Wieland z Dunaja. — Dohatto, Saatz iz Gorice. — Werner, Janovicz, Dohr, Natzler z Dunaja.

Pri **Milijetu**: Baron de Fin, grof Pettenegg z Dunaja. — Gorten, dr. Richetti iz Trsta. — Burkhardt, Musch z Dunaja. — Kobler iz Reke.

Pri **cesarji avstrijskem**: Rotter iz Gradca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
24. sept.	7. zjutraj	730.65 mm.	10.0° C	sl. vzh.	dež.	23.60 mm.
	2. pop.	731.73 mm.	11.0° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	734.79 mm.	9.2° C	sl. vzh.	dež.	

Srednja temperatura 10.1°, za 3.8° pod normalom.

Dunajska borza

dne 25. septembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 80	kr.
Srebrna renta	84	55
Zlata renta	116	75
5% marena renta	99	95
Akcije narodne banke	861	—
Kreditne akcije	276	40
London	125	65
Srebro	—	—
Napol.	9	96
C. kr. cekini	5	95
Nemške marke	61	55
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 131	—
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 169	25

Ogrska zlata renta 4%	105 gld. 75	kr.
Ogrska papirna renta 5%	93	60
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	118
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	98	50
Kreditne srečke	100 g	176
Rudolfove srečke	10	14
Akcije anglo-avstr. banke	120	110
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	195	25

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigovodnih knjigah:

Die
landwirtschaftlichen
Gesetze u. Verordnungen
des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, političke uradnike, občinske predstojnike, osebito za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike.

S pojasnili izdal na svitlo prof.

Vilj. Linhart.

6 pol v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Ta knjižica obseza vse poljedelske postave in ukaze za Kranjsko: postavo za tiče varstvo, pokončavanje mršev, poljsko varstvo, za pokončavanje predence, v obrambo ribarenja itd., s primernimi prirodoznanstvenimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi priložene razprave o „ključnem varstvu“, „predence“, „umnem ribarstvu“, „trtni usti“ itd. obsejajo mnogo poučljivega in zanimivega. Dodatek razpravlja vrednost gozda in najvažnejše določbe gozdarskega zakona. Ker je gotovo topla žetel, da se razširja znanje poljedelskih postav, kajti take zbirke gleda teh postav smo doslej, oglašali, bode ta knjižica istinito odpomogla živi poljci. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se poblije s poljedelstvom, osebito pa velečestiti duhovščini in kranjskemu učitelstvu.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

(357—14)

Pismo

na velečastite p. n. dame!

Odločil sem si za svojo nalogo, večjo pozornost obračati mojemu oddelku za ženske klobuke in sem zategadelj voditeljico za ta oddelak poslal za dalj časa v jedno največjih Dunajskih tovarn za ženske klobuke, kjer je temeljito opazovala in proučevala jesensko in zimsko modo v vseh podrobnostih. V stanu sem tedaj, razen že popolnem okrašenih narejenih klobukov, katerih imam nekaj stotin v veličastni izbiri v zalogi, najljubše kakor tudi najcenejše klobuke najukusnejše narejati in vsprejemljem naročila v svojem oddelku za ženske klobuke na novo-vzrajenem Francovem obrežji.

Opozarjam velečastite dame, da morem narejati najljubše klobuke po najskromnejši stalni cenli, ker imam po cenli vse blago, kakor blago za klobuke, trakove, peresa, cvetlice, oblike itd. na razpolaganje, kakršnega blaga imam vedno veliko v zalogi.

Uljudo tedaj prosim velečastite dame, da me podpirajo v mojem prizadevanji, pohajajo moj atelier in se preverijo o izvrstnosti.

Z velespoštovanjem

Henrik Kenda.

V Ljubljani v septembru 1886. (704—1)

Dva dacarja,

dobro priporočena, vsprejme tako

Fran Fišer,

(703—1)

užitinski zakupnik v Kamniku.

Prave kranjske klobase,

izdelane samo iz svinjskega mesa, komad po 20 kr., in

klobase za peči,

(Bratwürste), komad po 10 kr., dobé se vsak dan pri mesarici

BARBARI KOPAČ,

Sv. Petra nasip št. 47. (700—1)

Brnsko blago za obleko

3-10 metra, kompletna obleka,

razpošilja za 5 gld. po pošt povzetju

IVAN WEISS,

Brno, Ferdinandova ulica 7.

Uzorec na zahtevanje franko in zastonj. — Novo blago za ogrtače in jesenske obleke à gld. 5 je v zalogi.

1 kos

domačega platna

1/4 široko, cel kos, 29 vatlov,

1 kos gld. 4.20, 1 kos 3/4 široko gld. 5.50.

Uzorec franko in zastonj. (663—3)

Sadjerejem kranjskim!

Tukajšnji list razširil je vest, da kupčevalci jabolk z Virtemberskega ne morejo poplačati kupljenih jabolk in da so jo popihali. Dotični list je to vest prostovoljno sam preklcal.

Mi podpisani trgovci z jabelki z Virtemberskega naznanjamo sadjerejem kranjskim, da stanujemo v gostilnici „pri Bavarskem dvoru“ (Bairischer Hof) na Dunajski cesti in da smo do sedaj še vsa kupljena jabolka pošteno plačali, kar hočemo i v prihodnje.

Mi kličemo vsacega, kateri ima do nas kako opravičeno terjatev, dasi za nobeno ne vemo, da naj pride v gostilno „pri Bavarskem dvoru“ in mu jo bodedo poplačali.

Ob enem pa naznanjamo sadjerejem kranjskim, da je trgovina za jabolke vsak dan od 8. do 12. ure zjutraj v gostilni „pri Bavarskem dvoru“ na Dunajski cesti.

Vsako kupljeno blago plačalo se bode takoj točno.

Naša navzočnost v Ljubljani ima namen, da odstranimo odslej vse mešetarje, da imajo sadjerejci priliko, prodati jabolka za boljšo ceno.

S spoštovanjem

Christian Vetter, Esling. Viljem Stoll, Wangen.
F. R. Klöpfer, Stuttgart. Molt Adlerwirth,
Untertürkheim. J. B. Weber, Roschah v Švici.
G. Humel, Reitlingen. (701—1)

Burgundsko vino.

To fino in dobro Burgundsko vino Ogersko (francoske trte, nasajene v obširnih vinogradih mojega svaka Jos. pl. Czeke v Günsu Kisek) na Ogerskem, priporočajo slavni zdravniki zaradi njega mil. be in izvrstnih svojstev pri želočevih boleznih, pomankanji krvi, oslabljenji, diarrhoe in rekonvalescenci z izr. dam v splohom. — Zdravilnica v Lindenwiese (Slezija) uporablja to vino že več kakor 15 let in priporoča posebno kot okrepitveno pri rekonvalescenci.

Jedino zalogo za Kranjsko

ima (66—2)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zdraven rotovž v Ljubljani.

Velika steklenica velja 80 kr., 10 steklenic 7 gld.

Po pošti se pošlje najmanj 5 steklenic.

!Najnovejše izumljenje!

Novoizumljene impregnovane nepremočljive šabrake.

Te šabrake so impregnovane s tvarino s ces. kralj. avstro-ogerskim izključnim privilegijem odlikovano in varovano in jim zategadelj ne škoduje voda.

Te šabrake so avtorizovani strokovnjaki poskusili in so spoznali, da so

praktične, trajne in nepremočljive in ta izključno privilegovana tvarina ima še to svojstvo, da varuje šabrake pred moli, ki sicer vse razjedó.

Te šabrake z različnimi kraji so zelo debele in volnate, 190 cm. dolge, 130 cm. široke, komad po gld. 2.25

Impregnovane nepremočljive, rumene flakarske šabrake s šestimi različnimi kraji, jako debele, 195 cm. dolge, 130 cm. široke, komad po gld. 3.—

Navadne šabrake, temne in sive, z barvastimi kraji 190 cm. dolge, 130 cm. široke, komad po gld. 1.75

Flakarske šabrake, 195 cm. dolge, 155 cm. široke, komad po gld. 2.80

Naročila naj se pošiljajo proti predplačljatvi zneska in tudi proti poštenu povzetju na

W. AARENHAUS

„ZUR MONARCHIE“, (698—1)

Wien, III., Hintere Zollamtstrasse Nr. 9.

BUDIMSKA

Rákóczy

GRENCICA.

Kot gotovo uplivačoče čistilno sredstvo priporočajo najslavnejši zdravniki pri trebušnih boleznih, zastajanju krvi, zlatej žili, boleznih na jetrih in ledicah ter škrofuloznih boleznih, mrzlici, protini, spuščalji, zapiranji itd.

Prodaja se v vseh lekarnah in droguerijah.

Glavna zaloga: (191—2)

Lastniki: bratje Loser v Budapešti.

Fin med v satovji
a kilo 60 kr.
dobiva se pri (680—4)
OROSLAVU DOLENCU,
v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.
Pošilja se tudi po pošti od 1 kilo
naprej proti povzetju ali predplačilu.

Zdravstvena vina.

1. **Burgundsko vino,** staro, priporoča vino, kakor tudi za slabokrvne in okrevajoče bolnike; zaradi svoje zdravilne lastnosti, ker ima v sebi obilo tanina, varuje se posebno proti griži (diareji) ter je v istini najboljša poživljajoča, krepeča, zdravstveno sredstvo. Steklenica 60 kr.

2. **Malaga-vino,** staro, belo, pod imenom „Lacrima Christi“ znano, priporoča se bolj, nego črno malaga-vino, v steklenicah po 1/2 litra 1 gld. 20 kr. in po 1/4 litra 60 kr. a. v. Izvrstno in poznato za oslabele bolnike ter okrevajoče. (489—3)

3. **Marsala-florio,** najboljša Sicilijansko namizno vino; za oslabele, bolnike in okrevajoče izborna okrepčujoča sredstvo, za zdrave pa je boljše in prikladnejše, nego vsaka druga namizna vina. Steklenica 1 gld. Prazne steklenice se kupujejo nazaj po 5 kr.

Vsa ta vina, v hladni, zračni in suhi kleti hranjena, dobivajo se vedno jednako dobra

v lekarni PICCOLIJEVI „pri angelji“, v Ljubljani na Dunajski cesti.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani prodajajo se
Jurčičevi zbrani spisi
po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov luteranske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovška sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetijskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.

Zvezek po 60 kr., eleg. vezan po 1 gld. Pri vnanjih naročilih velja poštšina za posamični nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naroče skupno najmanj deset izvodov.

Prodajajo se v (83—29)
„NARODNI TISKARNI“
v Ljubljani,
Kongresni trg. Gledališka stolba.

Nepremočljive
plahte za vozove
v različnih velikostih in raznih bažah, dobé se vedno po nizkih cenah pri
R. RANZINGER-JI,
speditérji o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 15. (551—10)

H. Nestlé-jeva moka za otroke.
15letni uspeh.

21 odlikovanj, 8 častnih diplom in 8 zlatih kolajn. **Mnogobrojna spricvala prvih medicinskih avtoritet.**

Popolna hrana za majhne otroke.
Nadomestilo za materino mleko, olajšuje odstav, je lahko in popolnem prebavljivo ter se zategadelj priporoča tudi odraslim pri boleznih v želodci kot hrana.
Za varstvo proti mnogobrojnemu ponarejevanju ima vsaka pušica podpis izumitelja **Henri Nestlé** in na pokrovu naslov z varstveno znamko centralnega založnika **F. Berlyak-a.**
Cena pušice 90 kr.
Henri Nestlé-jevo zgoščeno (kondenzovano) mleko.
Cena pušice 50 kr.
Zaloge v Ljubljani imajo
G. Piccoli, U. pl. Trukoczy, J. Swoboda,
lekarji; nadalje pa vse lekarne in droguerie na Kranjskem. (608—6)

EMIL STORCH V BRNU,
Moravsko, Dominikanske ulice št. 42, (284—12)
pošilja proti poštenu povzetju, dokler se ne izprazne zaloga, sledeče blago mnogo ceneje, kakor stane izdelovanje.

Velika množina suknenih ostankov! 3 1/4 metra dolgih, po najlepših uzorcih, za celo moško obleko. 1 ostanek gld. 3.75. Vsak neugajajoči ostanek vzame se nazaj.	Popotne plahte iz teškega, črnega ali ružvega pliša, jako velike, (poprej po gld. 8) sedaj samo gld. 4.	Kravate za gospode, elegantno narejene, 4 kom. gld. 1.	Slamjače (popolnem sešite, jute-platno, pasaste v vseh barvah), kompletne velikosti, 1 kom. 90 kr.
I ostanek posobne preproge 10—12 metrov dolg, vseh barv, jako trajen, gld. 3.50.	Prt iz jute, najnovejši uzorec, kompletne velikosti, okolu in okolu z resami. 1 komad 90 kr.	Domače platno 1 vatel široko, 1 cel kos 29 vatlov, gld. 4.20.	Ženske srajce iz dobre kotenine, s čipkastimi ustavki, 6 kom. gld. 3.25.
Kuhinjske otirače, iz sivega platna, kompletne dolge. 6 komadov 70 kr.	Prtički beli, platnjeni, 1/4 v kvadratih, 6 kom. gld. 1.20. Kavini prtiki platnjeni, v vseh barvah. 6 kom. 30 kr.	Delavske srajce iz dobrega oksforda, kompletne dolge. 3 komadi gld. 2.	Gospodinjiski predpasniki iz močnega modrega platna, tiskani po najnov. uzorcih. 6 kom. gld. 1.50.
Garniture iz ripsa v najkрасnejših barvah, 2 posteljni odeji in namizni prt, okolu in okolu z vrvice in cofi. Garnitura gld. 4.50.	Platnene otirače, bele, z ruščimi kraji. 6 kom. gld. 1.20.	Nedreci izvrstne baže, z zličastimi blanšeti. 1 komad 70 kr.	Garnitura iz jute, 1 prt in 2 posteljni odeji, lepo narejena, kompletne velikosti, gld. 3.50.
Posteljne odeje iz ruščega kretona, elegantno prešite, kompletne velikosti. 1 kom. gld. 3.	Polplatnjeni žepni robci za moške in ženske, veličastno narejeni. 1 dvanaest. gld. 1.80.	Angleški popotni plaidi, iz čiste volne, 3-5 m. dolgi, 1-60 m. široki. 1 kom. gld. 4.50. Jermen za popotni plaid 75 kr.	Frottier-otirače, jako elegantne, z jako ruščimi kraji in resami. 6 kom. gld. 1.50.
Damast-gradl za posteljne prevleke, 1 vatel širok, izvrstna baža. 1 kos (30 vatlov) gld. 5.50.	Prašni robci iz sivega platna, z ruščimi kraji. 6 kom. 60 kr. Robci za čiščenje stekla iz belega platna, z ruščimi kraji. 6 kom. gld. 1.	Šifon, jako dobre baže, izvrstni za moško, žensko in otroško perilo. 90 cm. širok. 1 kos (30 vatlov) gld. 5.	Namizje, 1 prt in 6 prticev iz platnena damasta. Garnitura gld. 2.30.
			Sternbergske blago za posteljno obleko, 1 vatel široko, v vseh barvah pasasto, gar. pristne barve. 1 kos (30 vatlov) gld. 6.
			Oxford, 30 vatlov, pristne barve. gld. 4.
			Narejene moške hlače iz dobrega cheviota, jako pripravno narejene. 1 par gld. 1.35.

Neugajajoče blago vzame se nazaj in se denar povrne. Korespondenca v vseh avstrijskih jezikih.

Somenj v Mengiši,

ki je bil zaradi zdravstvenih razmer prepovedan, dovolila je slavna c. kr. deželna vlada na prošnjo županstva in se bode vršil na določeni dan

v sredo 29. septembra t. l.

Županstvo v Mengiši.

699-2

Jan. Levec, župan.

V zalogi klobukov

ANTON KREJČI,
na Kongresnem trgu, na voglu Gledaliških ulic,

se dobé najfinjši in najnovejši

klobuki

za gospode in dečke, kakor tudi

civilne in vojaške kape

v bogati izbiri in po nizkih cenah. 199-29

Marijinceljske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

po izvirnem propisu prirejane in se dobivajo le v **lekarni Trnkoczy, zraven rotovža v Ljubljani**, so najboljše in, kakor mnoga pričevala potrjujejo, najkakovostnejše in prospešnejše kapljice zoper vse želodčne bolezni in njih posledice, kakor: smrdljivo sapo, netečnost, želodčno slabost, napenjanje, kislo pehanje, koliko, želodčni katár, zgago, kamen, premočno zaslezenje, zlatenico, gnjus in vzdiganje, zlato žilo, glavobol, ako pohaja iz želodca, želodčni krč, zabasjanje, preobložen želodec z jedili in pijanci, obistne in je-trne bolezni itd.

Svarilo! Še jedenkrat nam je omeniti, da so te kapljice izpostavljene velikemu ponarejanju. Mnogo ljudij je, ki neso večji v pripravljanji teh kapljic in pod imenom „Marijinceljske kapljice“ razpečavajo slednje kot ponarejene kapljice mej nevednim ljudstvom, da le morejo napraviti kako kupčijo. Te kapljice zaradi svoje brezvpešnosti neso prave „Marijinceljske kapljice za želodec“, ampak le grenka voda. Kdor torej želi pravih Marijinceljskih kapljic za želodec, pazi naj pri kupovanji vedno na gorenjo podobo Matere Božje, ki je za varnostno marko postavno zajamčena in mora biti na vsaki stekleničici. Prodaja (685-2)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucat 2 gld., 5 tucatov le 8 gld.

J. GIONTINI v LJUBLJANI.

Dokler imam kaj teh knjig v zalogi, jih prodajam po sledečih zdatno znižanih cenah:

Bret Harte: **Kalifornske povesti** 30 kr.
J. Jurčič: „**Cvet in sad**“ 40 „
— „**Mej dvema stoloma**“ 30 „
— „**Tugomer**“ 30 „
Oliver Goldsmith: „**Župnik Wakefieldski**“ 40 „
J. Kršnik: „**Na Žerinjah**“ 30 „
Dr. J. Tavčar: „**Zimski večeri**“ 30 „
Ako se naprej pošlje znesek, se knjige pošljejo poštne prosto. (695-2)

Izvrstno pivo v steklenicah

priporoča

(330-21)

pivovarna laneza Perlesa

v Ljubljani, Slonove ulice.

VINCENC ČAMERNIK,

kamnosek,

v Ljubljani, Parne ulice,

poleg parnega mlina.

Zahvaljevalje se častitim naročnikom, posebno prečastiti duhovščini za dosedanje zaupanje za mnoga naročila v moji stroki, javljam, da sem se preselil s svojo delavnico v lastno hišo poleg parnega mlina, obdržim pa v svoji dosednji delavnici pri Mesarskem mostu še malo filijalo, v kateri so razstavljeni na ogled nagrobni spomeniki, izdelani iz mnogoterih marmorej, in različna stavbena dela. Vsprejemajo se v filijali tudi naročila. Priporočaje se slav. občinstvu, posebno prečastiti duhovščini, zagotavljam, da bodem vsako naročilo izvršil točno, solidno in fino, po prav nizki ceni.

Izdelujem nagrobne spomenike po najnovejših obrisih, plošče za rakve iz najtrdnjega kamna. Prevzamem tudi popravila na tukajšnjem, kakor tudi na oddaljenih pokopališčih, zasekujem stoječim spomenikom črke in obnavljam stare spomenike. Najtoplejše se priporočam prečastiti duhovščini za vsakovrstna cerkvena kame-nita dela, najfinjša in najnavadnejša, katera izvršujem točno, lepo, solidno in po nizki ceni. Priporočam se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini za mnoga naročila.

Z odličnim spoštovanjem udani

VINCENC ČAMERNIK,

kamnosek.

(651-4)

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizkej ceni.

Sodarji.

10—15 dobrih sodarskih pomočnikov
dobi dobro plačano delo.

Kaj več se izve v tovarni za lim v Ljubljani. (690-2)

2 vinski stiskalnici
(preši), 2 mlina za jabolka tretji in več v dobrem stanji se nahajajočih vinskih sodov

si proti odškodnini izposodi ali pa tudi kupi. (687-4)

JOSIP STRZELBA v Ljubljani.

J. ANDĚL-a

novoliznadeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešičke, ptične črviče, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dohaja v prodajalnici pri

J. ANDĚL-a,

„pri črném psu“
13, Húsová (Dominikánská) ulice 13,
v PRAGI.

V Ljubljani pri Albínu Šličarji, trgovcu.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plaatih. (203-10)

IGN. HELLER na Dunaji,
II., Praterstrasse 78.

Kmetijski stroji.

Mlatilnice, geple, trijere, čistilnice, stroje za robkanje koruze, rezalnice, mline za debelo moko, vinske tlačilnice,

najnovejše, izvrstne konstrukcije, iz najboljših snovi, izvrstne izdelke, prodaja gorenja firma

z vsako garancijo in po najnižjih cenah.

Plačila po zahtevanju, ilustrirani ceniki na željo zastonj in franko.

Razprodajalci in reelni agenti

(649-4)

dobé zaslužek pod najugodnejšimi pogoji.

Brnsko blago.

Proti gotovini ali poštenu povzetju pošilja blago za zimsko obleko za gld. 4½, in višje, vse po jako nizkih cenah, samo tovarniška zaloge za sukno (610-11)

FRIDERIK BRUNNER,

v Brnu, Frölichergasse 3.

Uzorci se pošljejo franko na ogled, bogato preskrbljena zbirka vzorcev za gospode krojače nefrankovano.

JAN. JAX v Ljubljani

priporoča

iz najboljših angleških snovi narejene elegantne (160-29)

„Bicycles“

s kroglastimi tečajji (Kugellager). Daje se pouk.

Nizozemsko-ameriško parniško društvo.

Koncesionirano od c. kr. avstrijske vlade.

DIREKTA voznja vsak teden s poštanim parnikom I. razreda.

ROTTERDAM-NEW-YORK
AMSTERDAM

Odhod
v soboto.
Najhitrejša
voznja.

Najnižje cene.
Izvrstna
hrana.

I., II. in III. razred z vso potrebno opremo na ladiji.

Kaj več o prevažanju osob in blaga pove rav-nateljstvo v Rotterdamu in nizozemsko-ame-riško parniško društvo. 9, Kolowratring na Dunaji. (716-34)

Razpoši-
ljalnica

BERNHARDA TICHOW BRNU, Zelny trh
št. 18

razpošilja po poštenu povzetju:

(620-6)

Žensko sukno,

iz čiste volne, v vseh modnih barvah, 10 metrov za popolno obleko, 100 cm. široko. Gld. 8.—

Zimski niger-loden,

najnovejše in najtrajnejše za ženske obleke, 100 cm. široko. 10 metr. gld. 5.50.

Indijski fonle,

pol volna, v vseh mogočih barvah, za celo obleko, 100 cm. široko. 10 metr. gld. 4.50.

Volnen rips,

60 cm. širok, 10 metr. gld. 3.40. **Kašmir,** pol volna, 100 cm. široko. 10 metr. gld. 4.—

Črni terno,

100 cm. širok, ki je prej veljal 60 kr., prodajam, dokler ga je kaj v zalogi, 10 metr. gld. 4.50.

Barhant za obleko,

lepi uzorci, ki se sme prati, v ostankih od 10 do 11 metrov, 60 cm. širok, za obleko. Gld. 3.50.

Valerie-flanela,

pol volna, najnovejši modni vzorci, najboljši za zimsko obleko, 60 cm. širok. 10 metr. gld. 4.—

Domače platno,

1 kos ¼, širok gld. 4.—, 1 kos ½, „ 5.—. **King-tkanina,** boljše, kakor prejnato platno, 1 kos 30 vatlov, celo. Gld. 5.80.

OXFORD,

sme se prati, najboljše baže, 1 kos 29 vatl., cel. Gld. 4.50. **Kanafas,** 1 kos feigl gld. 4.80, 1 „ rudeč „ 5.20.

1 rips-garnitura,

obstoječa iz 2 posteljnih odej in 1 nam. prta. Gld. 4.50. **1 jute-garnitura,** 2 post. odeji in 1 prt. Gld. 3.50.

Brnsko volneno blago za obleke,

palmerston, harlein, mandarine, za zimsko suknje in ogrtače, kakor tudi tifel, loden, peruvienne, dosking, v odreskih za celo obleko in suknje, za polovico cene. gld. 2.30.

Velika zaloge tkanin naglavnih robcev,

v vseh barvah, 1 kom. ¼ velik, gld. 1.70. **Ženski tailles** ali tkani ženski jopci, 1 kom. največje vrste. gld. 2.30.

Partija volnenih ogrinjal

za dame, ¼ dolgi, v vseh gladkih barvah, kakor tudi pisani, poprej gld. 4.50, sedaj za ničevno ceno gld. 2.—

Prodajalcem na drobno dá se 5% rabata.

Uzorci in ceniki zastonj in franko.